

Tijdelijk besluit adviescommissie vormgeving

12 december 2000/
Nr. WJZ/2000/51023 (8112)

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen, F. van
der Ploeg,

Besluit:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:
a. *de Minister*: de Minister van
Onderwijs, Cultuur en
Wetenschappen;
b. *de commissie*: de commissie,
bedoeld in artikel 2.

Artikel 2

1. Er is een adviescommissie vormgeving.
2. De commissie heeft tot taak:
a. te adviseren over de wijze waarop
de adviezen van de Raad voor
Cultuur van 15 mei 2000 over het
vormgevingsbeleid met uitzondering
van het advies inzake een nieuw op te
richten vormgevingsinstituut kunnen
worden geïmplementeerd; en
b. in verband daarmee, op basis van
de onder a bedoelde adviezen:
1°. een sterkte/zwakte analyse te
maken van het bestaande beleids-
instrumentarium op het terrein van
de vormgeving;
2°. inzicht te geven in de functionele
relaties tussen de verschillende instel-
lingen op het terrein van de vormge-
ving en het bestaande beleidsinstru-
mentarium;
3°. aan te geven welke functies op het
terrein van de vormgeving niet of
onvoldoende tot hun recht komen;
4°. aan te geven hoe de onder 3°
bedoelde functies alsnog tot hun recht
zouden kunnen komen; en
5°. aan te geven hoe de activiteiten
van het Vormgevingsinstituut elders
of op een andere wijze zouden kun-
nen worden uitgevoerd.

Artikel 3

De commissie voert ten behoeve van
haar advies overleg met beroepsbeoef-
naren, fondsen, musea, galerieën en
onderwijsinstellingen op het terrein
van de vormgeving.

Artikel 4

1. De commissie streeft ernaar vóór 1
juli 2001 advies aan de Minister uit te
brengen.
2. Na het uitbrengen van haar advies
is de commissie opgeheven.

Artikel 5

De commissie bestaat uit een voorzit-
ter, de heer J. van de Vijver, directeur
van de Sint Joost Akademie, en de
volgende andere leden:
a. mevrouw Ch. de Baan, voorzitter
van de Commissie individuele subsi-
dies van het Fonds Beeldende
Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst;
b. mevrouw B. Haenen, keramiste;
c. de heer D. Kuilman, senior consul-
tant bij FHV-Corporate;
d. de heer D. Rijken, adviseur nieuwe
media;
e. de heer M. Vroom, industrieel ont-
werper; en
f. mevrouw A. Westerhof, directeur
van het Fashion Institute Arnhem.

Artikel 6

De commissie wordt ondersteund
door een secretaris, mevrouw I.
Schwarz.

Artikel 7

De commissie kan zich doen bijstaan
door andere personen voorzover dat
voor de vervulling van haar taak
nodig is.

Artikel 8

1. De commissie regelt haar eigen
werkwijze met dien verstande dat zij
in ieder geval een schriftelijk verslag
maakt van haar beraadslagingen.
2. De commissie verstrekt aan de
Minister desgevraagd de voor de uit-
oefening van zijn taak benodigde
inlichtingen.
3. De Minister kan inzage vorderen
van zakelijke gegevens en bescheiden,
voorzover dat voor de vervulling van
zijn taak nodig is.

Artikel 9

1. De voorzitter van de commissie
ontvangt per vergadering een vergoe-
ding van f 500,-.
2. De andere leden van de commissie

ontvangen per vergadering een ver-
goeding van f 400,-.

Artikel 10

De archiefbescheiden van de commis-
sie worden na opheffing van de com-
missie, of zo de omstandigheden
daartoe eerder aanleiding geven,
zoveel eerder, overgebracht naar het
archief van de Directie Kunsten van
het ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen.

Artikel 11

Dit besluit treedt in werking met
ingang van de tweede dag na de dag-
tekening van de Staatscourant waarin
het wordt geplaatst, werkt terug tot
en met 30 november 2000 en vervalt
met ingang van 1 september 2001.

Artikel 12

Dit besluit wordt aangehaald als:
Tijdelijk besluit adviescommissie
vormgeving.

Dit besluit zal met de toelichting in
de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
F. van der Ploeg.*

Toelichting

In zijn advies over het vormgevings-
beleid in het algemeen en het
Vormgevingsinstituut in bijzonder
komt de Raad tot de conclusie dat de
uitgangspunten van het huidige vorm-
gevingsbeleid niet meer valide zijn.
Het bestaande beleid – gebaseerd op
stimulering, afname en bewustwor-
ding van een kwalitatief goed vorm-
gegeven product – is achterhaald. Ter
onderbouwing wijst de Raad op een
aantal belangrijke ontwikkelingen,
dat zich de laatste jaren voltrokken
heeft:
– er is in de vormgeving een tendens
gaande van productontwikkeling naar
het ontwerpen van processen en dien-
sten, waardoor er steeds meer sprake
is van multidisciplinaire samenwer-
kingsprocessen waarin naast de cre-
atieve disciplines sociale, economische

en technische wetenschappen participeren;

– de ontwikkelingen in de nieuwe media leiden er onder andere toe dat het aandeel van de ontwerper niet meer geïsoleerd is te benaderen;

– de culturele en economische aspecten van de vormgeving worden niet meer als conflicterende invalshoeken gezien; en

– er is de laatste jaren bijzonder veel aandacht en waardering voor Nederlandse ontwerpers in het buitenland ontstaan.

De Raad wijst daarnaast op enkele blijvende lacunes in de vormgevingssector: ondanks de aantoonbare internationale belangstelling voor het Nederlandse ontwerp laat de publicitaire aandacht in Nederland voor eigen vormgeving en voor de internationale ontwikkelingen veel te wensen over. Opvallend is bij voorbeeld de geringe belangstelling bij kunstmusea en andere podia. Reflectie en research blijven achter bij de inspanningen in het buitenland en dat geldt ook voor de spreiding van kennis over de verschillende doelgroepen. Verder wijst de raad nog op het achterblijven van het hoger beroepsonderwijs en de werkplaatsen waar het gaat om specialisatie in de ontwerpdisciplines van de nieuwe media. In het licht van bovenstaande ontwikkelingen komt de Raad vervolgens tot de conclusie dat het Vormgevingsinstituut opgehe-

ven moet worden. De in 1993 geformuleerde doelstellingen stroken niet meer met de bovenstaande ontwikkelingen. Om de sector te steunen zou er volgens de Raad desalniettemin van overheidswege weer een instituut moeten worden opgericht dat een tweeledige taakstelling zou moeten krijgen: 1°. de ontwikkeling en verdieping van de vormgeving en 2°. de inbedding van de resultaten hiervan in de maatschappij. Enerzijds dus een research- en developmentfunctie en anderzijds een presentatie-, informatie-, educatie- en netwerkfunctie.

De hiervoor weergegeven adviezen met betrekking tot het vormgevingsbeleid heb ik – met uitzondering van het advies inzake de oprichting van een nieuw vormgevingsinstituut – overgenomen. Ik ben het eens met de constatering van de Raad dat de uitgangspunten van het overheidsbeleid door de ontwikkelingen in de sector zijn ingehaald en dat het beleid in de sector bijstelling behoeft. Zoals ik in de cultuurnota heb gesteld, is het voor mij echter nog de vraag of er een nieuw instituut zou moeten komen, zoals de Raad dit voorstelt. Ik sluit niet uit dat de dynamiek in de sector van die orde is dat één centraal geoutilleerd instituut te statisch is om de actualiteit bij te houden en daarnaast het beroepsveld en het lekenpubliek te informeren.

Het onderhavige besluit strekt ertoe

een commissie in te stellen die mij zal adviseren over de wijze waarop de adviezen over de vormgevingssector, voorzover ik die heb overgenomen, kan worden geïmplementeerd. Voor die implementatie is in beginsel 3 miljoen per jaar gereserveerd. Het is de bedoeling dat de commissie op basis van de raadsadviezen over de vormgevingssector voor de periode 2001-2004 de verschillende functiebehoeften in de sector als uitgangspunt neemt en daarna kijkt naar de allocatie van die functies aan bestaande dan wel nieuwe instellingen.

Ik verwacht het advies van de commissie vóór 1 juli 2001 te ontvangen. Teneinde te voorkomen dat bij een geringe overschrijding van die termijn de commissie opnieuw zou moeten worden ingesteld is in artikel 11 geregeld dat het onderhavige besluit twee maanden later, per 1 september 2001, vervalt.

*De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,
F. van der Ploeg.*